Kuntaliitto
Kommunförbundet

Onnistuva Suomi tehdään lähellä
Finlands framgång skapas lokalt

Kuntaliiton kanta hallituksen esitykseen (HE 195/2017 vp) eduskunnalle laiksi jätelain muuttamisesta

Erityisasiantuntija Tuulia Innala
Suomen kuntaliitto

Eduskunnan ympäristövaliokunta 20.2.2018

Jätehuollon kokonaisuus pidettävä mielessä

- Kunnan järjestämisvastuu = yhdyskuntajätehuollon perusta, jolla turvataan asianmukainen jätehuolto kaikissa olosuhteissa joka puolella maata.
- Jätelain ensisijainen tarkoitus turvata terveys ja ympäristö
- Väitetyt kilpailuneutraliteettiongelmat spekulatiivisia: ei näyttöä, ei oikeuden päätöksiä
- Jätelain uudistuksen jakaminen kahteen erilliseen osaan kannatettavaa
  - » TSV:n ja kirjanpidon osalta lisäselvitykset tarpeen
  - » Jätealan markkinapaikan kehittäminen
- Onko nyt järkevää muuttaa vastuunjakoa?

Kuntien edellytyksiä toimia jätehuollossa ollaan heikentämässä

- Kuntavastuun supistamisella ja hankintalainsäädännön sidosyksikkösääntelyllä
  - » Kysymys on, kuinka paljon?
- HE aiheuttaa vähintään noin 40-56 miljoonan euron vähennyksen kuntien jätehuoltotuloihin
- Asukkaiden jätehuoltokustannuksille nousupainetta
- Markkinaehtoinen toiminta
- Toissijaisen velvollisuuden jätteet ?
  - » Muutos siirtää painetta kiistellylle alueelle

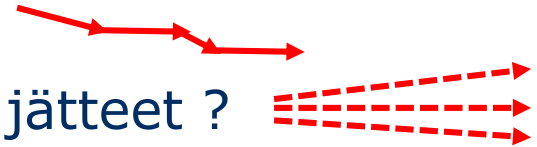

Kunnan jätehuoltovastuun supistaminen tarpeetonta

- **Jätelain 32 § säilytettävä nykyisellään**
  - » Selvitykset eivät ole osoittaneet riittäviä perusteita eivätkä tarpeita kuntavastuun rajaamiseksi
  - » Ei lisää kokonaisliikevaihtoa, julkisten toimijoiden hallinnollinen taakka kasvaa, pienten kuljetusyritysten asema heikkenee, haja-asutuksen toimijoille ongelmia, käsittelykapasiteettihaasteita, jätteen haltijoiden jätehuoltokustannusten kasvu…
  - » Edistyneet EU-maat: laaja julkinen vastuu + kierrätys korkealla tasolla + energiahyödyntämisen kapasiteettia
  - » EU:n konsultti: Suomen ongelma jo nyt hajanainen vastuunjako
- Mikäli kuntavastuuta rajataan, **kunnan** toiminnassa syntyvän **yhdyskuntajätteen** säilyttäminen kunnan jätehuollon järjestämisvastuun piirissä on välttämätöntä
  - » Selkeyden ja hallinnollisen taakan rajaamiseksi

Jätehuollon sidosyksikkösääntely (145 a §) oikeansuuntainen

- HE:ssä on otettu huomioon jätetoimialan erityispiirteet ++
  - » Infra nojaa pääasiassa kuntien investointeihin, joihin yksityinen sektori puolestaan joutuu turvautumaan, koska se ei ole tehnyt riittävästi omia investointeja.
- Jätehuoltotoimialaa koskevasta poikkeavasta sidosyksikkösääntelystä on ensiarvoisen tärkeää säätää jätelaissa ++
- Jätehuollon hyvä taso mahdollista säilyttää säätämällä **vähintään 15 %:n pysyvä ulosmyyntiprosentti** ilman euromääräistä rajaa
- 10 % ja pitkä siirtymäaika tärkeä niin palvelun tarjoajan kuin tarvitsijan kannalta +
  - » Seuranta tarpeen

Siirtymäajat tarpeellisia

- Voimaantulo **aikaisintaan** 1.1.2019
- Erilaiset kuntien jätehuoltotoimijat on lakiesityksessä asetettu siirtymäaikojen suhteen eri asemaan. → jätteenkuljetusjärjestelmä
- Kiinteistönhaltijan järjestämän kuljetuksen alueille tarpeen säätää siirtymäaika vastuumuutoksille, **vähintään 2 vuotta**
- Kunnan järjestämän kuljetuksen alueilla siirtymäaika kuljetussopimusten loppuun tai enintään **viisi vuotta** lain voimaantulosta.